

УДАЧА

У торгівлі я давно. З дев'яносто шостого. Ну, то й що, що філолог? Тоді часи такі були... В школі платили копійки, директорка знущалася як хотіла. Тих нещасних пів ставки розкидала так, що доводилося щодня їздити на роботу, а то ж дві маршрутки. Туди-додому — і зароблених грошей не залишиться.

Найбільше шкода було покидати шостий-«бе». Вони ридали й я ледве стримувалася, а потім вибігла та й усю дорогу сльози з-під окулярів витирала. Та що було робити?.. Запропонувала сусідка піти у її крамничку торгувати в алкогольному відділі. А я погодилася, бо вже заїло життя-буття. Ні одежини нормальної купити, ні якогось делікатесу, а діти іноді таке ляпнуть, що червонієш, неначе помідор у теплиці, та відповісти нічого. Один, в якого татко «кришував» базар, вголос так і сказав, що тільки дурні можуть у педагогічній вступати, коли обговорювали твір на тему «Моя майбутня професія».

Та я про інше хотіла... Ото Тетяна Олександрівна, моя хазяйка, лише тішилася, коли я щоразу більше почала замовляти алкоголю, але мені день від дня ставало все моторніше.

Почалась химерія з дяді Толі. Це наш штатний п'яничка. Разом із іншими своїми корешами постійно тусується біля магазинчика, зо самого ранку підходить, щоб розжитися плящинкою. Купує найдешевшу оковиту, тремтячими пальцями вигрібає з кишень дріб'язок і зіжмакані гривні, підморгуючи мені, коли простягає гроші.

А цього разу прийшов чомусь надто впевнено, твердою ногою, глянув на мене сфокусованим колючим поглядом, вручив новісіньку сотню і зажадав дорожчу горілку. Я не довго дивувалася, кинулася до полиці й віддала йому решту з пляшкою.

Та це були квіточки. Дядя Толик просто на моїх очах хвацьки скрутив накрутку і залив у свою горлянку весь прозорий, мов сльоза, вміст... Потім дивно перестрибнув із ноги на ногу й... у нього відпав ніс... Мені аж руки стерпли від цього видовища, що було потім, не пам'ятаю... Оговталася на підлозі, вилізла з-під прилавка, обвела очима залу. Нікого. Примариться ж таке... Тільки озирнулася на полицю, а там дірка світиться — таки ж нема тої проданої пляшки!

І тут у магазин завалює... ну, хто би ви подумали? Дядя Толян! Власною персоною! Мені знову ледь погано не стало, вирячила на нього очиська, але він спокійно придибав, виконав свій завчений ритуал вивертання кишень, нашкріб потрібну суму і висипав на ляду. Начебто звичайний: очі — пусті й вицвілі, а ще жалісні, мов у безпритульного пса, що сподівається на скоринку хліба від тебе. Ну, оговталась я трохи та й віддала те, що йому хліб заміняє.

На щастя, він поведився, як усе. Ніжно схопивши скарб, що булькає, притис його до себе і потрохикав до дружків. Звідки знаю, що до них? А я перейшлась до скляних дверей нашої буди, щоб глянути, куди почимчикує клієнт. Неподалік, у скверіку, на нього вже чекало двоє колег, вони

хутко розлили у пластанки горілку, довго їй не чекали, випили вдруге, потім утретє. У магазині — ранкове затишшя, тому я їй поспостерігала за тими пияками. Нічого дивного не помітила — все, як завжди.

Ще трохи помучили мене думки того ранку, а потім пішла торгівля, я закрутилася, доробила зміну і могла би забути про той випадок на аміні, проте наступного дня сцена повторилася.. Лише ніс вже не відпадав у дивного дяді Толі. Й узяв він три пляшки. І не пив у мене на очах, а хутко вибіг із магазину.

Зразу опісля цього незвичного відвідувача звично припхався нормальний дядя Толик. Миршавенький, неголений, худющий алкоголік прошмигнув у ледь прочинені двері, непевною ходою дочвалав до ляди, втомлено прихилився до неї, поки вишпортував всі свої капітали.

Я наважилася, коли брала гроші, і запитала:

— Що, не вистачило?

Цей «красень» безтямно зиркнув на мене, облишивши жадібно витріщатися на багатства вітрини, спробував було в'їхати в запитання і гикнув.

— Дядю Толя, — не відступила я, — а як ви так швидко приговорили три бутілочки?

— Чево, Веруна? Не понял..

— Ну, брали ж щойно три пляшки і знову купуєте, — допитую, як есесівець партизана, і бачу, що мій клієнт розгублений. Грає на публіку?.. Тю, та який із нього актор, бачу, що не прикидається.

— Девонька, дай водочки, а то труби горять.

Спродала я йому ту нещасну щоденну пайку і ще раз прослідкувала шлях дяді Толі на лавочку до скверика, де відбулося буденне дійство поглинання жаданої отрути.

Наступного дня я підготувалася до зустрічі ненормального дяді Толі, але сталося інше. До магазину першим зайшов товстун, і чомусь він видався мені знайомим.. Чолов'яга зиркнув з-під лоба уважним і гострим поглядом та попросив продати ящик горілки. Ну, трохи я розгубилася, бо у нас

не гуртівня. Покупці беруть пляшку-дві, зрідка — кілька, а тут таке. Але віддала йому сім бутлів з вітрини, а з підсобки винесла решту. Чоловік чемно розрахувався і спробував охопити всі пляшки, та їх виявилось надто багато. Тоді його руки видовжилися, щоб зручно обійняти скляну здобич.

Поки я стояла з роззявленим ротом, яким хапала повітря, товстун згріб усі пляшки й поніс поперед себе.. І думка у мене проскочила, аби піти й поглянути, куди прямує цей покупець, але ноги приросли до землі, не рухалися, хоч плач. Щойно він зник, як до магазину заскочив.. той таки опецькуватий дядько. Видно, що поспішав, бо, захеканий, хутко замовив пляшку коньяку, розрахувався, схопив за горло свою покупку і швидкою ходою подався до виходу.

Боялась я йти на роботу в неділю вранці, вже хотіла зателефонувати до Тетяни Олександрівни, мовляв, я захворіла, температура під сорок, не можу, хай шукає заміну. Ох, жижки трусилися, але підбадьорила себе: нині — останній день, увечері здаю крамницю і гуляю два тижні.

Та не так сталося, як гадалося. Галька знову кудись щезла, нікого не попередивши, у господині зо злості ледь пара з вух не йшла, прошипіла, що звільнить цю хвойду. Тетяна Олександрівна й слухати не захотіла, що я теж хочу відпочити.

— Бачиш сама! Треба! — відрізала на мої пояснення, що мушу поїхати до бабусі в село.

— Мені теж треба! — я помалу починала заводитися.

— Премію випишу. Двісті гривень! — Тетяна Олександрівна хитро примружилася і застосувала пряник, аби зламати мій опір.

Оскільки цього ранку жоден дивний відвідувач не діяв на мої добре покоцані нерви, покомизившись для годиться зо три хвилини і вибивши премію у розмірі 230 гривень, я погодилася попрацювати ще тиждень понаднормово. Доти, поки господиня не знайде нову продавчиню на місце Гальки, яка загуляла, либонь, із якимось щедрим кавалером.

Знали б ви, як я шкодувала потім про своє необдумане рішення! Чого-чого... В понеділок, о восьмій нуль три, до магазину зайшли троє. Молодиків цих я знала, мешкали вони у тому ж будинку, на розі якого стояла наша торгова точка. Хлопці не раз заходили за пивом або й чимось міцнішим. Такі собі майбутні дяді Толі, а за одним узагалі в'язниця плаче, настільки типчик слизький і відразливий.

От... Вони купили сімнадцять ящиків горілки!.. Все, що у мене було! Один із них акуратно відрахував гроші, інші терпляче дочікувалися, поки я двічі перевірила суму.

Довелося їх впустити у підсобку, бо де ж я такі тягарі подужаю виволочити сама. Трохи боялася, звісно... Але вони чемно винесли деренчливі ящики і раптом старший, здається, його звать Сергієм, кивнув своїм друзям, щоб забирали горілку на вулицю, а сам підійшов до прилавка.

— Погомоніти треба!

— Та що таке... — з острахом пробелькотіла я, перестрівши його гострий, наче шило, погляд.

— Нам би більше, завтра залети... прийдемо, хочу купити... е-е... цистерну горілки.

— То ва-ам... на... заво-од, — від жаху, що наводив на мене погляд цього Сергія, я вже й затинатися стала.

— Ні, не треба! Ти організуй, я заплачу! Скільки скажеш!

Ось уже три роки я не працюю на Тетяну Олександрівну. Це вона гарує на мене. І готова мені ручки цьомати, бо тільки я можу розпродати всю горілку, яку вона дістає у щоразу більших кількостях. Доводиться переходити вже на імпорт, бо своєї рідненької не достатньо.

Грошей мені дівати нікуди, тому жваво скуповую банківські золото, платину. Ті папірці набридло у банки розпихати, коштовні метали — краще. Камінчики теж беру. Діаманти — надійна інвестиція. Чи цікавиться нами держава в особі, приміром, податкового інспектора? Цікавилися всі: і податкова, й органи, і прокуратура. Навіть Інтерпол. Але на них усіх вистачає, а от їм духу відмовитись

від неймовірно щедрих подачок — ні. Пасуться і мовчать. Недавно президент ще й ордена дав. Та ну-у-у, не скажіть! Якраз заслужено. Зараз переконаєтесь. Є за що!

Ці прилітають щоранку за свіжою партією. Ще трохи і в моїй рідній Україні ніхто не зможе собі дозволити купити ту клятву отруту. Надто дорого! Всі заводи перейшли на виготовлення біленької, бо ж вигідно! Ага, ще треба налагодити скупку самогону, бо чула, що почали безбожно гнати. А я організую бізнес: купуватиму в своїх бражку та продаватиму зоряним п'яничкам. Гляди, на Землі за рік-два жодного алкоголіка не залишиться. Жадібність переважить, бо оковита стільки коштуватиме, що краще буде її експортувати у космос, ніж самим пити.

Що-що? Чому вони мене своєю постачальницею обрали? Пояснили, чого ж. Мені теж цікаво було, я запитала у... ну-у, назвемо його Сергієм. Каже, що лише я їх бачу, інші — ні. Не чують, не сприймають. Отака я особлива. А красти їм якийсь кодекс не дозволяє. Вони колись мали інших постачальників, але ніхто не вічний, померли. Тому ці чужопланетяни давно шукають нових і нарешті на мене натрапили. Серед землян майже ніхто не здатен налагодити з ними контакт, а тут — така удача.

Не знаю, не знаю... Нам справді пощастило, а от їм...

ЗМІСТ

Удача	5
Ворота у небо	11
ОС	26
Начальник трупів	35
Кривулька	51
Брати	64
Шлях до серця через олів'є	66
Різні	72
ШіВа	78
В'язниця	92
Потяг пішов!	97
Розумний дім	103
Якщо у тебе є крила	118
Янголів у капусті не знаходять	129
Коник	132
Мов крильце метелика	144
Золота жінка	156
Двері для всіх	161